

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN - THÔNG TIN

TRÌNH ĐỘ CỦA CÁN BỘ THƯ VIỆN TẠI MỘT SỐ
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN TRƯỜNG ĐẠI
HỌC – THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN: CHU VÂN KHÁNH
SINH VIÊN THỰC HIỆN: LÊ THỊ TUYẾT (1987)
LỚP: THƯ VIỆN 37A

HÀ NỘI – 2009

TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN - THÔNG TIN

TRÌNH ĐỘ CỦA CÁN BỘ THƯ VIỆN TẠI MỘT SỐ
TRUNG TÂM THÔNG TIN THƯ VIỆN TRƯỜNG ĐẠI
HỌC – THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN: CHU VÂN KHÁNH
SINH VIÊN THỰC HIỆN: LÊ THỊ TUYẾT (1987)
LỚP: THƯ VIỆN 37A

HÀ NỘI – 2009

MỤC LỤC

	Trang
Lời nói đầu	01
Chương 1: Vai trò của người cán bộ thư viện đại học.	
1.1. <i>Ý nghĩa của giáo dục đại học trong sự nghiệp Công nghiệp hóa - Hiện đại hóa đất nước.....</i>	<i>04</i>
1.2. <i>Thư viện đại học ở nước ta hiện nay.....</i>	<i>06</i>
1.2.1. Tình hình phát triển của hệ thống thư viện đại học của nước ta hiện nay.....	06
1.2.2. Vai trò, chức năng và nhiệm vụ của thư viện đại học.....	09
1.3. <i>Vai trò của người cán bộ thư viện đại học.....</i>	<i>13</i>
1.3.1. Cán bộ thư viện đại học có vai trò là nhà giáo dục.....	13
1.3.2. Cán bộ thư viện đại học giữ vai trò chủ động trong việc cung cấp thông tin cho người dùng tin.....	14
1.3.3. Cán bộ thư viện đại học giữ vai trò là nhà quản lý.....	16
Chương 2: Trình độ của cán bộ thư viện tại một số trung tâm thông tin thư viện trường đại học.	
2.1. <i>Những yêu cầu về năng lực và phẩm chất đối với người cán bộ thông tin thư viện trong giai đoạn hiện nay</i>	<i>18</i>
2.1.1. Trình độ chuyên môn nghiệp vụ.....	19
2.1.2. Trình độ tin học và ngoại ngữ.....	24
2.1.3. Một số kỹ năng khác người cán bộ thư viện cần có trong giai đoạn hiện nay.....	26

2.2. Thực trạng trình độ cán bộ thư viện tại một số trung tâm thông tin thư viện trường đại học hiện nay qua điều tra thực tế	28
2.2.1. Độ tuổi của cán bộ thư viện đại học.....	32
2.2.2. Thâm niên công tác của cán bộ thư viện đại học.....	36
2.2.3. Chuyên ngành đào tạo và cấp bậc được đào tạo của cán bộ thư viện đại học.....	38
2.2.4. Công tác chính tại các bộ phận chuyên môn của người cán bộ thư viện đại học.....	45
2.2.5. Kỹ năng tin học và truyền thông của cán bộ thư viện đại học.....	46
2.2.6 Kỹ năng ngoại ngữ của cán bộ thư viện đại học.....	50
Tiểu kết.	
2.3. Đánh giá của người dùng tin về cán bộ thư viện đại học.....	55
2.3.1. Đánh giá của nhóm người dùng tin là sinh viên.....	56
2.3.1. Đánh giá của nhóm người dùng tin là cán bộ giảng dạy, nghiên cứu.....	60
Tiểu kết	

Chương 3: Giải pháp nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ thư viện đại học

3.1 Nhóm giải pháp đối với các thư viện đại học.....	63
3.1.1. Tạo điều kiện cho cán bộ được đào tạo thường xuyên và đào tạo lại.....	64
3.1.2. Bố trí công tác hợp lý cho cán bộ.....	65
3.1.3. Có sự luân chuyển cán bộ một cách hợp lý.....	66

3.2 Nhóm giải pháp đối với các cơ sở đào tạo ngành thư viện – thông tin.....	66
3.2.1. Nhanh chóng phát triển đội ngũ giảng viên cả về chất lượng và số lượng.....	67
3.2.2. Nhanh chóng triển khai chương trình đào tạo mới tại tất cả các cơ sở đào tạo ngành thư viện – thông tin.....	68
3.2.3. Đảm bảo giáo trình, tài liệu tham phục vụ cho đào tạo.....	69
3.2.4. Tăng cường cơ sở vật chất – thiết bị giảng dạy hiện đại.....	70
3.2.5. Thường xuyên mở các lớp đào tạo ngắn hạn.....	71
 Kết luận	72
Phụ lục.....	73
Danh mục tài liệu tham khảo.....	80

LỜI NÓI ĐẦU

1 Lí do nghiên cứu

Trong thời đại ngày nay, thời đại của nền kinh tế tri thức, thông tin được xem là một trong các yếu tố quyết định sự tồn tại và phát triển của xã hội. Thông tin là nguồn lực tạo ra ưu thế về kinh tế và chính trị của mỗi nước, là nhân tố quan trọng của tiềm lực khoa học kỹ thuật, giáo dục, sản xuất và đời sống. Trong đó thông tin có ý nghĩa đặc biệt quan trọng đối với việc giảng dạy và học tập trong các trường đại học, bởi đây là lĩnh vực hoạt động đặc biệt mà ở đó người thực hiện là các giảng viên và sinh viên luôn luôn có nhu cầu thu thập và khai thác thông tin. Vậy họ có thể tìm kiếm thông tin từ đâu? Đó chính là từ trung tâm thông tin thư viện của mỗi trường.

Thư viện đại học là nguồn lưu giữ thông tin đầy đủ nhất về những ngành, lĩnh vực chuyên môn mà trường đó đào tạo, hơn nữa đây là những nguồn thông tin luôn được cập nhật, bổ sung giúp cho cán bộ, giảng viên và sinh viên có thể tiếp cận một cách kịp thời nhất với những thành tựu khoa học mới ở trong nước và trên thế giới. Với ý nghĩa to lớn đó, các trung tâm thông tin thư viện là yếu tố không thể thiếu trong giáo dục đại học. Và trong chính sách phát triển giáo dục của Nhà nước thì việc đầu tư xây dựng và phát triển các trung tâm thông tin thư viện trong các trường đại học là một ưu tiên lớn.

Thư viện đại học có ý nghĩa quan trọng trong sự phát triển của giáo dục đại học và người cán bộ thư viện – “linh hồn thư viện” là nhân tố không thể thiếu để duy trì hoạt động của thư viện đồng thời cũng là người thực hiện vai trò của thư viện đại học đối với giáo dục và toàn xã hội. Người cán bộ thư viện đóng vai trò vô cùng quan trọng trong hoạt động của các trung tâm thông tin thư viện, họ phải có trình độ chuyên môn để làm chủ công nghệ, thực hiện các quy trình nghiệp vụ đảm bảo sao cho có thể chọn lọc được những thông

tin tốt nhất giúp cho người giảng viên cập nhật được bài giảng của mình, giúp cho sinh viên có thể tiếp cận với các nguồn thông tin mới bổ sung cho bài học của mình.

Như vậy chúng ta thấy rằng hệ thống thư viện đại học và bản thân người cán bộ thư viện có vai trò quan trọng trong sự nghiệp phát triển giáo dục, vì vậy vấn đề then chốt được quan tâm ở đây là trình độ của người cán bộ thư viện đại học. Hiện nay trình độ của người cán bộ thư viện tại các trung tâm thông tin thư viện trường đại học đã đáp ứng được yêu cầu của nghề và những thách thức của tình hình mới đặt ra chưa? Để trả lời cho câu hỏi này tôi đã tiến hành thực hiện đề tài: “Trình độ của cán bộ thư viện tại một số trung tâm thông tin thư viện trường đại học - thực trạng và giải pháp”.

2 Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Nghiên cứu, tìm hiểu về trình độ của người cán bộ thư viện tại 15 trung tâm thông tin thư viện trường đại học.

Đề tài thực hiện điều tra trên 926 người, trong đó: 176 người là cán bộ thư viện và 750 người là người dùng tin tại thư viện.

Địa bàn nghiên cứu: Đề tài tập trung khảo sát tại 15 trung tâm thông tin thư viện trường đại học chủ yếu trên địa bàn thành phố Hà Nội, đó là:

Thư viện Tạ Quang Bửu (Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Bách Khoa Hà Nội)

Trung tâm thông tin - tư liệu - thư viện trường Đại học Xây Dựng Hà Nội

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Công nghiệp Hà Nội

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Kỹ thuật Công nghiệp Thái Nguyên

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn, Đại học Quốc gia Hà Nội

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Văn hóa Hà Nội

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Công Đoàn

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Lao động xã hội

Thư viện trường Đại học Luật Hà Nội

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Thương Mại

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Ngoại Thương

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Y Hà Nội

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Y tế Công cộng

Trung tâm thông tin thư viện trường Đại học Kiến trúc

Thư viện trường Đại học Mỹ thuật Công nghiệp

Thời gian thực hiện nghiên cứu từ tháng 1 – tháng 5, năm 2009

3 Mục đích nghiên cứu

Đề tài đi sâu nghiên cứu vấn đề trình độ của cán bộ thư viện tại 15 trung tâm thông tin thư viện trường đại học. Cụ thể là tập trung tìm hiểu những nhiệm vụ cơ bản nhất trong công việc của người cán bộ thư viện đại học, những mặt tích cực và hạn chế, khả năng đáp ứng yêu cầu của nghề nghiệp trong tình hình mới đối với người cán bộ thư viện tại một số trung tâm thông tin thư viện trường đại học. Từ đó, đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ thư viện đại học.

4 Phương pháp nghiên cứu

Trong quá trình thực hiện bài khóa luận tôi đã sử dụng các phương pháp sau: Phương pháp nghiên cứu tài liệu, phương pháp điều tra bằng bảng hỏi (Ankét), phương pháp phỏng vấn, phương pháp quan sát, phương pháp thống kê toán học.

Sau một thời gian nghiên cứu lý luận và thực tiễn, cho đến nay, tôi đã hoàn thành khóa luận tốt nghiệp “Trình độ của cán bộ thư viện tại một số trung tâm thông tin thư viện trường đại học – thực trạng và giải pháp”. Có